

Udtalelse fra den høitærede Minister, som kan berolige mig for, at vi ikke give et *charle blanche* paa en Sum, som er i det Uendelige, og *renoncere* paa et Bidrag, som jeg troer vi med fuld Høie kunne faae, vil jeg neppe kunne give min Stemme til denne Post. Dette Spørgsmaal er imidlertid af en saa stor Betydning, at jeg er forvisset om, at det vil blive fremsat fra andre Sider med en Dygtighed, som jeg ikke er i Besiddelse af, og jeg skal derfor ikke gaae videre ind derpaa; jeg har kun berørt det for at vise min Stilling dertil.

Madsen: Naar man sammenligner Grundlovens § 52 med dens § 96, skulde man troe, at der kun gaves to Slags Afgifter, som Statsborgerne skulde svare, nemlig Stats- og Kommuneafgifter men der paaligger dog Statsborgerne andre Udgifter, som vanskeligt efter de bestaaende Forhold kunne henføres til nogen af de af mig nævnte Udgiftsbrancher. Seg vil f. Ex. nævne Udgifterne til Distriktshest. Denne Udgift er vel efter Loven af 18de Marts 1851 fordeelt temmelig ligeligt paa Hartkornet, og paa den Tid den nævnte Lov udkom, var denne Byrde ikke anseet for at være trykkende; men Forholdene have senere forandret sig, saa at de enkelte Hesteudredningslægder paa sine Steder maae hve bethdelige Tilskud ud over, hvad Staten yder, hvortil kommer det bestaaende Forhold mellem Hesteudredningslæderne og Fællesmonarkiet, der medfører, at vedkommende Kommunalbestyrelser eller Sogneforstanderskaber forvoldes mange Bryderier. Seg mener derfor, at det er nødvendigt, at det i en ny Lov bliver bestemt, at Byrden ved Distriktshestes Holdelse overtages af Kongerigets Finantser. Seg vil endnu tillade mig at nævne nogle andre Udgifter, som Statsborgerne ere pligtige at svare, men som ogsaa vanskeligt kunne henføres til Stats- eller Kommuneafgifter. Seg vil f. Ex. nævne Udgifter til Opførelse af Sindssygeanstalter, til Jordemoderboligers Vedligeholdelse, saavel som de saakaldte Jurisdiktionsudgifter. Disse Udgifter ere ikke opførte paa Finantsloven som paahvilende Kongerigets Finantser, og de henhøre heller ikke til saadanne Udgifter, der kunne fordeles paa Statsborgerne af vedkommende Kommunalbe-

sthyrelser, eller hvorfor der aflægges Regustab af disse. Hvad de sidstnævnte Udgifter angaaer, da er Forholdet for Tiden, saavidt mig bekjendt, saaledes, at man hverken veed, hvem der skal gjøre Overslag eller aflægge Regustab for samme, og med Hensyn til Opkrævningen af disse Udgifter bruges der ogsaa paa de forskjellige Steder meget forskellige Fremgangsmaader, hvorfor jeg antager, at det er nødvendigt, at dette Forhold nøie bestemmes ved Lov. Det var disse Bemærkninger jeg vilde tillade mig at gjøre med Hensyn til den formelle Side af Finantsloven.

Med Hensyn til Realiteten skal jeg ligeledes tillade mig at fremkomme med nogle faa Bemærkninger. Hvad angaaer Veivæsenet, da er det allerede berørt af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 1ste Valgkreds (S. H. Jespersen), og jeg kan i det Væsentlige henholde mig til, hvad der af ham er udtalt. Kun vil jeg tilføie, at det forekommer mig, at den til Vedligeholdelsesarbejder paa samtlige Landeveie kalkulerede Sum er saa høi, at der er al Sandsynlighed for, at den ved en fri Konkurrence kunde betydelig nedsættes, og da det ikke af Anmærkningerne til Finantsloven kan sees, hvorvidt en saadan fri Konkurrence ved Udførelsen af disse Arbejder er tilstede, vil jeg tillade mig at henlede det kommende Udvalgs Opmærksomhed paa dette Punkt. Et mindre betydeligt Punkt vedrørende Veivæsenet skal jeg ligeledes tillade mig at henlede Opmærksomheden paa. Fornemmelig i Sylland findes der flere gamle Landeveie, der ere overgaaede til at være Biveie, og derpaa henstaae endeel Mile- og Mærkestene, men da disse ere til ingen Nytte, hvor de staae, kunne de med Fordeel sælges. Naar saadant Salg finder Sted, er det maaffee imidlertid tvivlsomt, om Indtægten deraf skal tilfalde enten Veikassen eller vedkommende Kommune, der har overtaget Veien til fremtidig Vedligeholdelse, og jeg kunde derfor ønske at høre en Udtalelse fra den høitærede Minister om dette Punkt. — Hvad angaaer Sandflugtens Dæmpning, da holder jeg mig temmelig overbeviist om, at en ny Ordning af dette Forhold vilde tilvejebringe en stor Besparelse for Statskassen; thi efter min Formening er Bestyrelsen for dette Arbejde for